

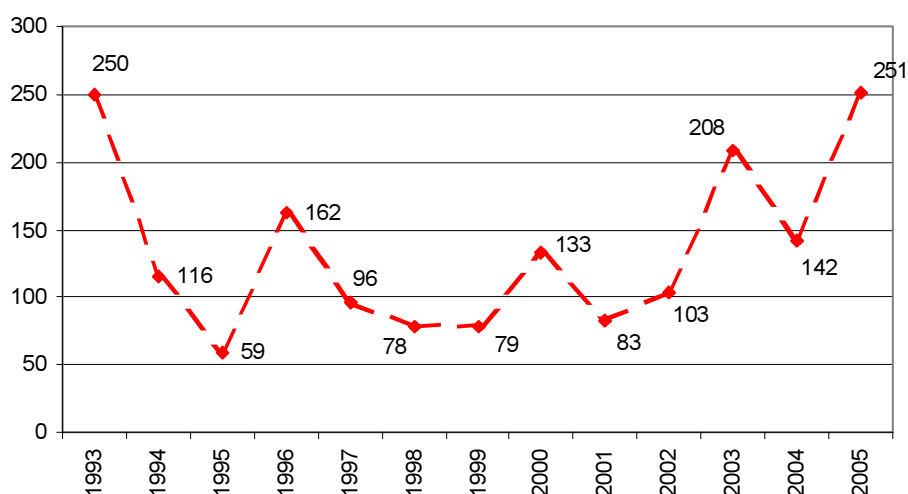
4.2. Počty udělených azylů

Vývoj počtu cizinců, jimž byl azyl mezi roky 1993-2005 udělen, byl značně rozkolísaný (viz. graf 56), nejvíce azylů bylo uděleno v roce 1993 (azyl obdrželo 250 osob) a v roce 2005 (azyl získalo 251 cizinců), nejméně v roce 1995 (azyl byl udělen 59 cizincům). Pravidelně se mezi nejčastějšími státními občanstvími cizinců s uděleným azylem nacházeli občané Afghánistánu, Ruska a Arménie. Z počátku období, tj. 1993-1997 mezi nejčtenější občanství těchto osob patřila rovněž státní občanství Rumunska a Vietnamu. Zejména v první polovině sledovaného období se mezi nejčtenějšími státními občanstvími cizinců s uděleným azylem objevovala Bosna a Hercegovina, v rozmezí let 1995-2002 rovněž Irák, od roku 1997 se mezi úspěšné žadatele o azyl pravidelně řadili také občané Běloruska. Z dalších čtenějších státních občanství žadatelů lze jmenovat ještě občany Gruzie, Kazachstánu a Ukrajiny. Obecně je nutno zdůraznit, že počty úspěšných žadatelů příslušných státních občanství, a to i přesto že jde o občanství nejčtenější, se pohybují v řádu jednotek, maximálně desítek osob.

Pozn.: Podle aktuální podoby azylového zákona lze azyl nabýt na základě §12a,b, dále §13 a §14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2005 získalo v ČR azyl 251 cizinců, z toho 12 % jej obdrželo na základě §12a (cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod), 35 % získalo azyl na základě §12b (cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, zastávání určitých politických názorů atp.). Na základě §13 získalo v tomto roce azyl 38 % úspěšných žadatelů (azyl za účelem sloučení rodiny) a podle §14 azyl obdrželo 16 % cizinců, kteří v tomto roce azyl získali (azyl z humanitárních důvodů).

Graf 56: Vývoj počtu úspěšných žadatelů o azyl v letech 1993-2005 (31.12.) (Pramen: OAMP MV ČR)



Vzhledem k tomu, že velká část azylových řízení se přesouvala rovněž do následujících let (tedy do let odlišných od roku zahájení řízení; a to jednak díky množství žádostí, jednak s ohledem na možnost využití odvolacích instancí), není možno určit přímý vztah mezi počtem osob žádajících o azyl a počtem azylů, které byly těmto osobám uděleny v daném roce. Např. v roce 2002, tedy v roce, který následoval po prudkém nárůstu počtu žadatelů o azyl z roku 2001 (18 094 žadatelů), žádosti o azyl přenesené z předchozího roku představovaly 54 % všech žádostí v roce 2002. V roce 2003 podíl žádostí z minulého období činil 34 %, v roce 2004 pak 39 % a v roce 2005 již 21 % z celkového počtu žádostí v příslušném roce.

Tab. 3: Úspěšnost žadatelů o azyl v jednotlivých obdobích let 1993 - 2005 (Pramen: OAMP MV ČR)

Období / žádosti	1993-1999	2000-2005	1993-2005
Počet žádostí o azyl	20 436	56 246	76 682
Počet udělených azylů	840	920	1 760
Úspěšnost žadatelů	4,11%	1,64%	2,30%

Tabulka 3 ukazuje podíly cizinců, kteří v uvedených obdobích získali v ČR azyl. Tento podíl byl ve všech sledovaných obdobích velmi nízký, v průměru obdržela azyl 2,3 % cizinců ze všech cizinců, kteří během sledovaného období o azyl zažádali. Vyšší podíl úspěšných žadatelů byl zjištěn mezi roky 1993-1999 - úspěšnost 4,1 % - než mezi roky 2000-2005, kdy úspěšnost žadatelů klesla na 1,6 %. Druhé sledované období se vyznačovalo markantním nárůstem počtu žádostí (počty žádostí oproti prvnímu období narostly téměř třikrát), přičemž 32 % všech žádostí z období mezi roky 2000-2005 bylo podáno v roce 2001. K relativně nízké úspěšnosti žadatelů o azyl je třeba dodat, že přibližně 30-35 % azylových řízení (2000-2004) končilo zastavením řízení. (Pozn. azylové řízení může být zastaveno např. po zpětvzetí žádosti, pokud se žadatel bez udání závažného důvodu opakovaně nedostavuje k pohovoru, či pokud neposkytuje informace nezbytné pro zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. Dalším důvodem pro zastavení řízení může být uplynutí lhůty, kterou měl žadatel k dispozici, aby odstranil vadu v podání, dále udělení státního občanství žadateli (v průběhu řízení), úmrtí žadatele či neoprávněný vstup na území jiného státu v době, kdy řízení probíhalo. Do procentuální úspěšnosti žadatelů o azyl se obecně promítal fakt, že značná část žadatelů opouštěla ČR ještě v době průběhu azylového řízení.)

Mezi nejúspěšnější žadatele o azyl v letech 1993-2005 (tj. nejvyšší podíl udělených azylů ku celkovému počtu osob, které podaly žádost o azyl) patřili cizinci se státním občanstvím Běloruska, dále Arménie, Afghánistánu a Iráku (z prvních deseti státních občanství s nejvyššími počty udělených azylů ve sledovaném období).